

Representantforslag 87 S

(2013–2014)

fra stortingsrepresentantene Sonja Mandt, Knut Storberget, Anna Ljunggren, Hege Haukeland Liadal, Arild Grande og Helga Pedersen

Dokument 8:87 S (2013–2014)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sonja Mandt, Knut Storberget, Anna Ljunggren, Hege Haukeland Liadal, Arild Grande og Helga Pedersen om handlingsplan for en giftfri hverdag

Til Stortinget

Bakgrunn

På oppdrag fra Verdens helseorganisasjon (WHO) og FNs miljøprogram peker en gruppe forskere på at hormonforstyrrende stoffer sannsynligvis bidrar til økning i en rekke folkesykdommer som krefttyper, diabetes, fedme og redusert forplantningsevne. Rapporten «State of Endocrine Disrupting Chemicals – 2012» peker på strengere regulering av hormonforstyrrende stoffer som et viktig virkemiddel for å bremse utviklingen. Stadig mer forskning viser at kjemikalier som finnes i produkter en omgir seg med og bruker til daglig, kan virke sammen og gi alvorlige helseeffekter. Stoffet som betegnes som «ufarlige» i små mengder, kan likevel gi skadelig effekt når de kombineres (cocktaileffekt).

Generasjonsmålet er skissert i NOU 9:2010 Et Norge uten miljøgifter og innebærer at utslipp av stoffer som utgjør en alvorlig trussel mot helse og/eller miljø, kontinuerlig skal reduseres i den hensikt å stanse utslippene innen 2020. På sikt er målet at konsentrasjonene av naturlig forekommende, farlige stoffer i miljøet skal tilbake til bakgrunnsnivå og at konsentrasjonen av menneskeskapte stoffer skal være så nær null som mulig.

De langsiktige politiske målene i Norge samsvarer med generasjonsmålet og er forankret blant annet i St.meld. nr. 14 (2006–2007). Ved behandling av stortingsmeldingen slo Stortingets energi- og miljøkomité fast at kjemikaliepolitikken skal bygge på et føre-var-prinsipp.

Barn og unge er en spesielt sårbar gruppe når det kommer til kjemikalieeksponering, både gjennom klær og leker. Barn må sikres bedre mot farlige miljøgifter, og samfunnets mål må være at barn ikke utsettes for farlige stoffer. Fagpersoner uttaler at fosteret er det man er mest bekymret for og man trenger mer kunnskap om angående cocktaileffekten. I en dansk ekspertrapport fra det Danske miljøvernministeriet ble det slått fast allerede i 2009 at den risikotilnærmingen man har til enkelte kjemikalier, tar ingen høyde for blandingsvirkninger av flere kjemikalier sammen. Rapporten tok til orde for akkumulert risikovurdering for kombinasjonseffekter.

Sverige og Danmark har i flere år hatt en handlingsplan for en giftfri hverdag. Og forslagsstillerne mener at Norge må få sin egen handlingsplan for en giftfri hverdag.

Forslagsstillerne mener det bør utarbeides en handlingsplan for en giftfri hverdag, der tiltakene blant annet bør være

- økt tilsyn og analyser av forbrukerprodukter
- mer bevisstgjøring av bransjen og forbrukere
- økt kunnskap og forskning
- økt innsats overfor EU for å sikre strengere regelverk
- vurdere hvordan en kan merke klær og leker som inneholder miljøgifter

Bakgrunn

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen utarbeide en handlingsplan for en giftfri hverdag.

18. juni 2014